

СТАНОВИЩЕ

от: професор д-р Богомил Борисов Манов, Университет за национално и световно стопанство, катедра „Финанси”, хабилитиран по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”, член на научно жури в конкурс за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.8 Икономика, по научна специалност „**Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка**”

Автор на дисертационния труд: Геррит Мартинус Ян Термеер

Тема на дисертационния труд: „Потенциалното и стратегическо значение на разширяването на автомобилното производство за икономическото развитие на България: Въздействието върху търговския баланс”

I. Общо представяне на дисертационния труд

Предоставеният ми за рецензиране дисертационен труд е в обем от 210 стандартни компютърни страници, от които 195 основен текст. В структурно отношение той съдържа въведение, изложение в шест глави, включващи многобройни изводи. Последната глава има характер и съдържание на заключение на дисертационния труд.

Приложеният списък на използваната литература е от 430 източника, от които преобладаващата част са на английски език. В представения труд са включени 26 графики, 24 таблици и 8 фигури.

Обект на дисертационното изследване е анализ на потенциала и стратегическото значение на разширяването на българското автомобилното производство за икономическото развитие на България и въздействието, което едно разширяване би имало върху търговския баланс. В тази връзка, автора си поставя за цел да провери следните три хипотези: 1. Представлява ли развитието на автомобилната индустрия интерес за България? 2. Незадоволителни ли са постигнатите резултати за страната на световния пазар, както от развитието на производството на автомобили, така и на производството на части за тях? 3. Кое е по-изгодно за настоящия етап на развитие на България - производството на автомобили или на части за тях?

Авторът е цитирал коректно използваните източници на информация при написване на дисертацията. Не установих плагиатство.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Проблемите свързани с икономическия растеж на една страна са и проблеми които са в основата на невъзможността за качествено и всеобхватно задоволяване на потребностите на населението. Един такъв проблем е свързан с разкриването на потенциала в развитието на автомобилната индустрия, по-конкретно в производството на автомобили и на части за тях. Убедено може да се твърди, че България все още е страна с неразкрит потенциал и изоставаща в това отношение от другите източноевропейски страни. Тя продължава и да си остава най-бедната страна членка на Европейския съюз. Ето защо, изследването на възможностите за развитие на автомобилната индустрия у нас с цел ускорен икономически растеж, правят настоящето изследване актуално, не само от теоретико методологична, но също така и от практико приложна гледна точка.

Обемът на дисертационния труд е напълно достатъчен за изследване на конкретно избраната тема. Налице е необходимата последователност в изложението, както и подходяща пропорционалност между отделните глави.

Стилът на писане е ясен и изложението в дисертационния труд се разбира лесно. Не констатирах повторения и логически противоречия.

Използван е подходящ инструментарум за изследването. Прилаганата методология е представена като комбинация между теоретични анализи и емпирични изследвания.

Висока оценка заслужават аргументирането на авторска позиция по отделни въпроси на дисертацията и изобилието от изводи, които той прави с цел да убеди читателите в правотата и убедителността на разсъжденията си.

Представеният автореферат от докторанта Геррит Мартинус Ян Термеер отразява в голяма степен основните и най-съществените моменти от дисертационния труд. В това му качество, той представлява едно добро резюме за бързо запознаване с основните моменти и постижения в работата на докторанта.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

В дисертационния труд са налице научно-теоретични и научно-приложни резултати. Към научно-теоретичните приноси могат да се причислят:

- задълбочен и аргументиран преглед на еволюцията на теориите и моделите за икономическо развитие;
- открояването на приносите на конкретните автори в развитието на различните теории;
- обосноваването и използването при анализа на подходяща методология за изследване на икономическото развитие.

Към научно-приложните приноси могат да се причислят:

- извършеният и задълбочено аргументиран анализ и очертаните насоки за развитие на автомобилната индустрия в България в две основни направления – едното свързано с производството на автомобили и другото на резервни части за тях;
- доказването с помощта на корелационен анализ и аргументирането на силна и позитивна връзка между износа на коли и БВП от една страна и износа на резервни части за коли и БВП от друга страна;
- изследването чрез сравнителен количествен анализ на изоставането на България едновременно и в двете направления – производството на коли и на части за тях, в сравнение със същите на Румъния Словакия, Полша и Германия;
- безпристрастният анализ и коректната оценка на предимствата и недостатъците на разширяване производството на резервни части пред това на автомобилите за настоящия етап на икономическо развитие на България.

IV. Въпроси по дисертационния труд

При защитата на дисертационния труд е добре да се отговори на следните въпроси:

1. Ако ви предложат да съставите програма с цел да наваксите изоставането в износа на производството на автомобили и на резервни части за тях, какво и в каква последователност бихте препоръчали на органите на законодателната, съдебната и изпълнителната власт в България?
2. Считате ли, че ниските възнаграждения на заетите в автомобилната индустрия и ниските преки данъци в България могат и трябва да останат конкурентни предимства на страната в сравнение с останалите страни членки на ЕС? Какви други предимства би трябвало още да търсим и развием, така че да станем далеч по-конкурентноспособни в тази индустрия?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

В заключение с убеденост считам, че предоставената ми за становище дисертация в професионално направление 3.8 Икономика, по научна специалност **„Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”** в Югозападен университет **„Неофит Рилски“** - Благоевград на тема: **„Потенциалното и стратегическо значение на разширяването на автомобилното производство за икономическото развитие на България: Въздействието върху търговския баланс”**, притежава необходимите качества и дава основание на докторанта **Геррит Мартинус Ян Термеер** да бъде присъдена образователната и научна степен **“Доктор”**.

15.02.2021 година

Изготвил становището:

гр. София

/проф. д-р Богомил Манов/